



Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 4. Ea exercendi motiva varia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

Veniat dilectus meus in hortum suum. Cant. 5. 1. Ad quos, & quales, fructus edendos horti sui, hoc est, Ecclesie gentium, & cuiusque Fidelis animæ, invitetur à sponsa sponfus; ipse per se declarat in Evangelio, dum dicit: Joan. 4. 34. *meus cibus est Sc.* hoc est, ut quamplurimos ad me convertam, meosque discipulos faciam, & amicos, omnes in me credentes: quorum bona opera tanquam fructus suavissimos virtutis sponfus edit, hisque maxime letatur. Philo Carpathius hic. *In hortum dilectus venit, & fructum comedit.*

David autem rex. Matth. 1. 6. Cur David solus nominatur rex? quia regnum propriò suo labore comparavit. S. August. l. 1. de mirabilib. Script. c. 30. *David autem rex,* ait, *genuit Salomonem;* cui non additur, regem, cum Salomon patris regnò teneret majus imperium. Sed ex hoc intelligitur; patris sui David regnum Salomon hæreditariò jure possidere, ad David honorem regni plus pertinere. David obtinuit regnum ex operibus; Salomon hæreditate: & apud Deum honos non ex hæreditate, sed ex meritis comparatus, excellit. Sylveira hic q. 26.

Alii cadebant ramos de arboribus. Matth. 21. 8. Quot bona opera propter Christum facis, tot eum ramis honoras. S. Bonaventura l. 2. D. Palm.

Fecit ei convivium magnum Levi in domo sua. Luc. 5. 29. Qui domiciliò Christum recipit internò, maximis delectationibus exuberantium pascitur voluptatum. Qui suà domò recipit Christum, convivium magnum exhibet, hoc est, bonorum operum spirituale convivium S. Ambros. l. 5. hic.

Sitio. Joan. 19. 28. Manducare volebat, quando poma quærebat in arbore. Quid esurivit quid sitivit Christus; nisi bona opera nostra? In illis enim crucifigentibus, & persequentibus, quia nulla opera bona invenerat, jejunabat. Nam quale jejunium ipsius fuit; qui vix invenit unum latronem, quem in cruce gustaret. S. August. conc. 2. de parte Pl. 34.

Minima largè remuneratur. Vide Liberalitas §. 10.

§. III.

Opera spontanea Deo gratiora.

Quasi myrrha electa dedi suavitatem odoris. Eccl. 24. 20. Plin. l. 12. c. 15. myrrha arbor bis per annum inciditur. Sudat autem sponte, priusquam incidatur; quæ vocatur stacte, sive lacryma myrrha; eaque myrrha est præstantissima.

Ita in civitatem ad quandam. Matth. 26. 18. Nomen non exprimitur, sicut Magdalene, & Martha. Joan. 12. 2. quia illæ non rogatæ, hic rogatus, excepit. Sylveira hic q. 4.

Angariaverunt ut tolleret crucem Fesu. Matth. 27. 32. Lucas ait. c. 23. 26. *imposuerunt illi crucem portare post Jesum.* Joannes autem c. 19. c. 17. *baulans sibi crucem.* Utri credemus? unus Simonem portasse crucem ait, alter Christum. Mattheus dubium solvit: *Angariaverunt Sc.* S. August. l. 34.

ad Fratres in eremo; qui bona faciunt coactè, Deo non sunt accepti; & Simoni Cyrenæo, quem Judæi angariaverunt, ut crucem Christi portaret; optimè comparantur. Ecce enim Simon Cyrenæus portat cum dolore; quia non libenter portat, angariatur invitus est, coactus. Quia non libenter tulit, censendus est non tulisse. Paoletti in festo Purif. B. V.

Non quero voluntatem meam. Joan. 5. 30. Non est opus meritorem, nisi fuerit voluntarium: & quantò opus sit animo promptiori voluntate, tantò est Deo acceptius, & præmii amplioris: eò quòd Deus respiciat affectum potius, quam effectum. Dion. Carth. hic.

§. IV.

Motiva varia ea exercendi.

Beati, quorum remisse sunt iniquitates, & quorum tecta sunt peccata. Pl. 31. 1. Peccata tegimus, cum bona facta malis actibus superponimus. - Quamlibet enim Sancti viri adhuc in hac vita sunt; habent tamen, quod ante Dei oculos operire debeant. S. Gregor. hom. 1. in c. 1. Ezech.

Da partem septem; partem quoque dato & ipsis octo Sc. Eccl. 11. 2. Modeste, inquit, vive in presenti sæculo, & thesauriza tibi per operum bonorum executionem, quæ ad futuræ vitæ bonum pertinet; atque ita partem ipsis septem dato, & ipsis octo. Olympiodorus hic.

Murænullas aureas faciemus tibi. Cant. 1. 10. Tota erat in osculis, in odore, & in meridie, sponsa; hoc est, cordis tantum intenta victimis, operum hostias negligens. Egredere hanc sterilitatem operum in sponsa sua passus sponfus: compturus proinde illam; aureas facturum se dicit murænullas manibus: ut sciat, gratiora Deo gesta fore, quam vota: & mercedem uberem operibus refundi, quam affectibus; labori manuum, quam osculo. Oli- va. l. 1. Strom. §. Murænullas &c.

Voca operarios. Matth. 20. 8. Cur paterfamilias per se non reddit mercedem operariis, sicut per se eos ad vineam conduxit? Negotium laboris, & meriti, utpote rem majoris ponderis, per seipsum exequitur: illius verò mercedem, ut quid inferius, procuratori suo committit. Pluris æstima, laborare pro Deo, quam præmiari. Sylveira hic q. 13.

Arma nostra sunt, qui nos Salvator instruxit, oratio, misericordia, atque jejunium: jejunium enim melius quam murus tuetur; misericordia facilius liberat, quam rapina; oratio longius vulnerat, quam sagitta. S. Ambros. 86. apud Naxera in Jos. 6. §. 11.

Omni tubâ clarior est per opera virtutum exhibitio: & ipsa luce splendens est munda vita; licet innumeri sint, qui calumniantur. S. Chrysost. hom. 6. in Matth. 5.

Nihil boni facere, hoc ipsum est malum facere. - quid enim proderit, die quæso, spinas omnes excidere; si bonum semen factum non fuerit? Idem f. 16. in ep. ad Ephes.

Si parum laboraveris, parum accipies; si verò multum operaberis, multa te merces manerit:

net: in tui ipsius commodum curris. S. Cyrill. Jerof. Catech. 1.

V.

Opera praeferuntur verbis.

Num. 1.

De Deo, & Christo Domino.

IN principio creavit Deus caelum, & terram. Gen. 1. Nota: verbum creandi, & operandi, primò esse positum, antequam Deus loqui, & dicere, dicatur: primò dicitur *creavit*, deinde *fiat lux*. S. Ambros. l. 76. si non loquimur verbis DEI gloriam, factis exequamur ejus gloriam; quoniam dictis facta priora sunt. Apud Fernandium hic. *In principio &c.* Origenes, & alii legunt: *in verbo creavit Deus*. unò verbò amore hominis omnia condidit. Sylveira in Joan. 15. q. 12.

Gloria Dei est, celare verbum. Prov. 25. 2. S. Hieronymus hic: gloria Domini in carne apparentis est, Humanitatis suae infirmitatem magis, quam Divinitatis aternitatem mortalium oculis ostendere; & se potius operum miraculis, quam apertis assertionibus, Dei Filium fateri. Unde multò saepius in Evangelio filium se hominis, quam Filium Dei appellare consuevit. Mendoza in 1. Reg. 11. Sect. 4.

Renuntiate Joanni, quae vidistis. Matth. 11. 4. Testimonium, quod à rebus trahitur, certius est, quam verborum, & absque ulla suspitione. S. Chrysof. hom. 37. in Matth. Callidior est lingua operum, quam verborum; & efficacior responso in ostentatione virtutis, quam in probatione sermonis. Sim. Cass. l. 3. c. 3. Re, non oratione, dat responsa. S. Basil. Seleuc. or. 34.

Non respondit ei verbum. Matth. 15. 23. Parum solet loqui, qui multum solet operari. Escobar t. 3. Coll. Chr. l. 12. Obs. 8.

Non respondit ei ad ullum verbum. Matth. 27. 14. Respondit tamen operibus eclypsi solis, tenebris, terrae motu, petrarum scissione. S. Ambros. l. 10. in Luc: illud praestantissimum, quod maluit se regem probare, quam dicere. Sylveira in Joan. 11. c. 35.

Potens in opere, & sermone. Luc. 24. 19. Bonus ordo: praecedat sermonem opera, ut efficax sit. Sylveira hic l. 9. c. 3.

Exempla alia.

Ex Veteri.

Obscuro Domine, non sum eloquens ab heri. Ex. 4. 10. Non semel cum Deo jam locutus fuerat Moyses; neque unquam causatus, quod impeditiore esset lingua. Cum ad hominem regem orator mititur, balbutiem praetexit, per quam id muneris rectè curare non possit. Itane verò, ut Pharaoni loqueretur, promptam linguam requirebat; apud Deum ei opus non erat? Noverat Moyses Dei ingenium; noverat, quam parum apud eum lingua valeret; noverat, illi manuum vel unicum, vel praecipuam esse rationem; opera potissimum ab eo spectari. Did. Niiff. D. 8. Pent.

Polyanthea Sacra. Tom. II.

Ex quo locutus es ad servum tuum, impeditioris lingua sum. Ex. 4. 10. Si Deus Moysi dedit tantam potestatem, cur non dedit etiam expeditam linguam? Erat multa, & magna operaturus; ideo, debebat ut esset tardioris linguae, & non multorum verborum. Sylveira c. 22. in Luc. 11. q. 1.

Dicit Dominus: in hoc scies, quod sim Dominus. Ecce percutiam virgā, quae in manu mea est &c. Ex. 7. 17. At quae manus haec? nonne Moyses? ita planè. Cur ergo Deus manum suam vocat? Respondet Cajet. Manum Moysis appellat Deus manum propriam: quia jam eum constituerat Deum Pharaonis. Erat ergo manus Moysis manus Dei, propter admiranda opera, quae patrabat. Deus vocatur Moyses; non quòd eloquens, sed quia erat vir operum: elegantius quidem loquebatur Aaron; at divinius operabatur Moyses. Fernandus in Gen. 1. Sect. 1.

Quid clamas ad me? Ex. 14. 15. Cujus vox audita ad mare rubrum? an populi clamantis voce? an Moysis operibus? S. Ambros. l. 14. in Pl. 118. Sonum ejus non audio, vocem ejus agnosco: silentium ejus lego, clamorem ejus in operibus deprehendo. Clamabat populus, & non audiebatur; tacebat Moyses, & audiebatur. Oliva t. 1. conc. 5.

Erit tanquam lignum, quod plantatum est secus decursus aquarum, quod fructum suum dabit in tempore suo. Pl. 1. 3. Arborum non una fecunditas: nam aliae alternis annis germinant, ut medica, & cytria: aliae annis singulis, ut vitis: aliae bis in anno; ut thus, & myrrha. Vidit Joannes his feraciorum arborem, quae singulis mensibus fructibus abundabat. Apocal. 22. 2. *lignum vitae asserens fructus duodecim per menses singulos.* Ex his, quas debet arbores referre lignum, quod plantatum est secus decursus aquarum? nullam. quo enim Ecclesiae arbores insitae sunt cruci, & Christi cruore rigatae; nullò non tempore fructum ferre debent. Sic enim S. Paulinus ait ad Desiderium: omni tempore sit maturus illi, cum quo vel in quo, mansurus est sine tempore. Id praestitit S. Bernardus: Prudentia & contemplatio in tyrone, nonne imago autumnii in vere est? ille inter æstus curarum orat; nos nec in otio. Ille, dum contemplatur, lacum non videt, & transit; nos, dum oramus, procul à lacu sumus, & tamen nihil videmus, nisi lacus, urbes, maria, alpes. Paulus ut placidiùs contempleretur, raptus est in tertium coelum; Bernardus equitare potest, & meditari: & quae cordis tranquillitate inter sidera, & ipse non caret inter fluctus curarum. Oliva l. 3. Strom. §. erit tanquam lignum &c.

Posui ori meo custodiam, cum consisteret peccator adversum me. Pl. 38. 2. Ut coronaretur triumphis, abstinentium verbis censuit. Aptior militum latera ambientium custodia, quam oris taciturnitas contra inimici adfultus videbatur; & David totus est in oris silentio. O bene! quia egregiis factis est opus, David verbis licentioribus parcat; linguam frenat, ut manus roborat. Naxera in Jos. 7. §. 10.

Ff

Laudent